

Israelian de origine română

De Tiberiu Ezri

Cred că trebuie să fii norocos să te naști într-o țară pe care ai părăsit-o nu pentru că ai fost alungat de-acolo din cauza apartenenței tale evreiești și să-ți petreci restul vieții în țara strămoșilor tăi.

Ca să-l parafrazez pe Churchill, un popor (sau un individ) care își uită trecutul, nu are viitor.

Nu vreau și nu pot să uit că m-am născut și am crescut în România, am învățat, am fost educat, am primit o meserie, acolo am lucrat pentru prima oară ca medic, m-am căsătorit și acolo ni s-a născut primul băiat. Acolo m-am îndrăgostit, am început și am terminat să fumez, i-am auzit pe Phoenix, am cumpărat (la negru) primele albume ale Beatlesilor, am învățat să zdrăngănesc la chitară, am cântat vocal într-o formație, mai ales la nunți, majoritatea textelor cântându-le în "Esperanto" (cuvinte rostite într-o limbă neclară) și am câștigat primul loc la câteva campionate minore de șah.

Asta este aproape o viață de om!

Dar poate și mai important, acolo mi-am făcut primii prieteni, români și evrei. Cu trei prieteni români mai sunt în legătură și astăzi. Chiar și prietenii mei cei mai buni pe care mi i-am făcut în Israel, sunt originari din România, doar că acum amândoi sunt americani, unde reușesc din plin, datorită școlilor medicale românești și israeliene.

Astăzi, medic pensionar, dar încă destul de activ, îmi petrec viața fericită în Israel, alături de aleasa inimii mele, pe care am cunoscut-o în România în urmă cu cincizeci de ani, bucurându-ne împreună de cei doi băieți și de cei trei nepoți ai noștri.

Este adevărat că de când citesc [Baabelul](#) și scriu la el, limba și actualitățile românești îmi sunt mai apropiate, dar nici înainte de asta, legătura cu țara de baștină nu s-a întrerupt niciodată.

M-am reîntors în România ca turist de zeci de ori, fie invitat la congrese, la prieteni, sau la rude. De fiecare dată am făcut-o cu mare plăcere. Chiar și pe vremea când încă Ceaușescu era la putere, îmi vizitam socrii și mă delectam cu ce se putea pe acele vremuri. În primul rând, cu oamenii pe care îi știam încă din copilărie. Natura și peisajele României sunt fermecătoare, oamenii sunt în general primitivi, iar majoritatea (cel puțin cei cu care am venit eu în contact) sunt respectuoși și bine educați. Am avut și noi, de câteva ori, aici, în Israel, oaspeți bineveniți din România.

În tinerețe mergeam des la congrese de anestezie peste tot în lume, de la Noua Zeelandă, în Statele Unite (inclusiv Hawaii), Argentina, Hong Kong, Marea Britanie, Franța, Italia, Austria, Ungaria, Slovenia, Polonia, Germania, Belgia, Republica Moldova și poate mai sunt locuri pe care le-am uitat. Peste tot, primirea a fost oficială, dar atâta tot. În schimb, la congresele din România, ne primeau ca pe niște regi. Trebuie să subliniez că și noi i-am primit cu mare căldură pe colegii români, de câte ori veneau la congrese în Israel.

Românul pe care îl cunosc și apreciez eu este un om blând, vesel, cu un bun simț al umorului, inteligent, educat, iubitor de muzică și prieten adevărat, inclusiv la nevoie. Este clar că orice neam își are "oile negre", din punctul meu de vedere referându-mă la antisemiți. Poate mai puțini decât în Ucraina, Polonia, Ungaria, etc.

Îmi amintesc doar de foarte puține incidente de antisemitism în România postbelică, dar fiindcă sunt puține și deci nereprezentative, dar totuși nu ar trebui să existe, așa vrea să le descriu, fără să menționez numele „eroilor” implicați. Doar un nume – ProTV. Noi vizionăm aproape zilnic programele ProTV Internațional și TVR Internațional. La ProTV am remarcat câteva incidente neplăcute cu iz antisemit/antiisraelian. Practic, pentru mine nu există o dicotomie între cele două, adică, în

ochii mei, cine este antiisraelian este și antisemit și viceversa. În urmă cu câțiva ani, când domnul Iohannis a fost ales președinte al României, pe siteul online ProTV a apărut statistica cu voturile românilor de peste hotare. Pe harta unde trebuia să apară Israelul apărea Palestina... Mă întreb care a fost cauza acestei „greșeli”. Oare ProTV au fost sponsorizați de musulmani? Sau pur și simplu cineva de acolo era antisemit? Am protestat la redacția lor și la Ambasada Română din Israel. De la redacție nu mi-au răspuns, iar de la ambasadă mi s-a răspuns că ei nu pot face nimic în ce privește acest incident, fiindcă ProTV este o companie particulară...

La ProTV ne place foarte mult să vizionăm programul „Românii au talent”. Într-una dintre ediții, o fată din Israel a ajuns în faza semifinală. Unul dintre membrii juriului a întrebat-o: "Și ce vei face cu banii, dacă vei lua premiul întâi, vei cumpăra aur?".

Aluzia antisemită la evreul cămătar era clară. Dar oamenii nu știu, sau uită, că secole de-a rândul evreilor europeni nu li s-a permis să exerseze anumite profesii.

Împrumutul banilor cu dobândă era interzis creștinilor catolici, de aceea unii evrei au preluat funcția ingrată de cămătar. După emanciparea evreilor în a doua jumătate a secolului XIX, mulți dintre ei au devenit actori, medici, ingineri, arhitecți, politicieni, scriitori, savanți (dintre care nu puțini au primit premiul Nobel) și chiar campioni olimpici la diferite sporturi. Este greu de crezut pentru cei care nu știu, dar evreii au fost și agricultori harnici în satele rusești, poloneze sau ucrainene, în Statele Unite, Argentina, Brazilia, în Palestina și apoi în Israel.

Primul și poate singurul incident în care am simțit antisemitismul ca elev a fost când un profesor suplinitor m-a numit palestinian. Nu avea habar de geografie... La un congres în România, o colegă de breaslă, mi-a dat cadou o cărticică, o maculatură semidoctă, în care ea afirma, falsificând istoria (sau fiindcă habar nu avea de ea), că toate relele din Rusia s-au datorat evreilor comuniști. Până și pe Lavrenti Beria, monstrul adjutant al lui Stalin, l-a considerat evreu, ceea ce, încă o dată, denotă reavoință sau ignoranță, fiindcă Beria aparținea grupului etnic Mengrel, înrudit cu gruzinii.

E drept că au fost evrei care s-au săturat să fie desconsiderați și măcelăriți în pogromuri și au sprijinit un sistem egalitar, crezând că acesta va fi întruchipat prin comunism. Mulți dintre ei au fost înlăturați, mulți au abandonat mișcarea fiind

deziluzionați timpuriu. Singurul sistem cu adevărat socialist-comunist egalitar din lume a fost cel din chibuțurile israeliene.

Au mai fost în România câteva incidente antisemite în care eu nu am fost direct implicat, cum a fost cântecul în care se rugau ca „jidanii” să fie „scoși pe coșul casei”, adică arși sau profanarea muzeului Elie Wiesel din Sighet și a unor cimitire.

E bine că România și-a recunoscut participarea activă la Holocaustul din cel de-al Doilea Război Mondial.

Atitudinile antisemite și xenofobe nu caracterizează poporul român, un popor tolerant și iubitor.

Așa cum scriam la începutul articolului, am avut norocul, soția mea și cu mine, să ne naștem în frumoasa patrie de baștină și să ajungem în cea istorică a strămoșilor noștri.

[Wikipedia. Castelul Peleş.](#)

[Temple Mount. Western Wall](#)

Cât despre mine, nu există zi în care să nu gândesc în românește, să nu număr în limba română, să nu vorbesc românește cu soția, sau cu prietenii pe WhatsApp, sau să nu pregătesc ceva în românește pentru publicare în Baabel.

Sunt un mândru israelian de origine română și sunt mândru de originea mea!